

אולימפיאדה

הכרזת הוא עגול והדגל הוא מרובע

בשנת 394 נקט הקיסר הרומי תיאודוסיוס הגדול בצעד הרבה יותר קיצוני ביחס לאולימפיאדה מאשר קונסטנטין צ'רניינקו. הוא לא הורה להחרים אותה. הוא הורה לשים לה קץ. המיסחור, השחיתות והאלימות היו יותר מדי בשבילו, והוא ציווה לחרול מן המישחקים האולימפיים, אחרי היסטוריה של 1170 שנות אולימפיאדות.

עברו 1502 שנים נוספות, עד שהוחלט לחדש את המישחקים, ב-1896, באתונה. ומי שסבור שב-1996 האולימפיאדות שנערכו מאז החרוש באתונה, התנהגו הכל חלק, פשוט טועה. כבר באולימפיאדה הראשונה אירעה תקלה. היה זה כאשר המישלחת האמריקאית, אחת משמונה המישלחות באותה אולימפיאדה, איחרה להופיע ב-11 ימים תמימים: לא אמרו להם שכאורה עת עדיין נהגו היוונים לפי הלוח הוליאיני המיוזחי, המקדים ב-11 יום את הלוח הגריגוריאני הנהוג כמעט (וכיום בעולם כולו).

תוספת: כתר. באולימפיאדה הבאה, 1900, בפאריס, שוב היתה בעיה עם האמריקאים. עתה הם מחו נגד עריכת התחרויות כיום השבת שלהם, הלא הוא יום ראשון. כעבור שתי אולימפיאדות נוספות. כאולימפיאדה הריבועית בלונדון, בשנת 1908, שוב עשו האמריקאים בעיות: הפעם הם סירבו להצדיע בריגלם למלך אנגליה, ארוארד השביעי, שקיבל את מיצערד הפתיחה של האולימפיאדה. אולי רצו להוכיח בכך את השתחררותה הסופית של המושבה הבריטית לשעבר מן הארץ האם.

אנב, זאת לא היתה המישלחת היחידה שעשתה בעיות בשנת 1908 סכיב עניין של דגל. גם הפינים, אז עדיין בני מחוז עצמאי למחצה של האימפריה הרוסית, סירבו לצעוד מאחורי הדגל הרוסי.

למעשה, לא ירדו בעיות הדגלים אף פעם מעל סדריומן של האולימפיאדות. כאשר ספורטאי נסיכות ליכטנשטיין הננסית, למשל, גילו באולימפיאדה ה-10 (ברלין, 1936) כי דיגלם זהה לחלוטין לזה של האיטי (שני פסים לרוחב, פס כחול מעל פס אדום), התקינו ברבמקום כתר נסיכותי. כפינה העליונה של הדגל, כדי להבדיל כינו לבין דגל אי השחורים מן הים הקאריבי.

גם ב-1960, באולימפיאדה ה-14, ברומא, היתה בעיית דגל: שתי הגרמיניות הופיעו באותה אולימפיאדה במישלחת אחת, אך הן לא הגיעו לכלל אחריות: תחת איזה דגל יצעדו. גרמניה המערבית עמדה על דגל שלושת הפסים שלה (שחור למעלה, אדום באמצע וצהוב למטה) וכן גרמניה המזרחית, שדיגלה זהה לזה של גרמניה המערבית, בתוספת קטנה אחת — כמרכז הפס האדום מופיעה מחוגה משולבת בכטיש, ושניהם מעוטרים בכיבולים (סימלי האיכרים, הפועלים והאינטלקטואלים).

לבסוף הושגה פשרה: המישלחת הגרמנית מאוחרת צעדה מאחורי דגל שלושת הפסים, כשכמרכז הפס האדום הופיעו חמשת העיגולים האולימפיים. **מבורת איכובה.** ב-1908 לא הסיפקו האמריקאים בפרשת הדגל, היתה להם עוד מחאה, על בסיס מיקצועי יותר: הם התנגדו לכך שאנשי נבחרת מושכיהחבל הבריטית ינעלו מגפיים.

(המשך בעמוד 66)

ליכטנשטיין אימצה מאז את הכתר בדגלה הרשמי, אך 28 שנים לאחר מכן החליט רודן האיטי, פרנסואה דיבליה, לנטוש את הדגל הכחול-אדום לטובת דגל חדש, הפעם של שני פסים מאונכים, שחור (המורשה האפריקאית) ואדום.

המערכ:

דייקו

הולקהטיבי

קשה לומר שחלו שינויים מהפכניים ברשימת המערך לכנסת ה-11. רוב המועמדים מוכרים, חלקם מוכרים מדי. רק מעטים מהם מעוררים ריגשה יתרה.

המצע, המסורת, ההרגלים הישנים מושרשים היטב בשתי המישלחות המרכיבות את המערך (שלוש — אם נביא בחשבון את, הליברלים העצמאיים), ורק אופטימיסטים מושבעים יראו ברשימה החדשה משום כשורה לישראלים, הרוצים בכל מאורם בשלום-אמת, והמוכנים לשלם עבורו מחיר-אמת — השטחים שנכבשו ב-1967.

עם זאת, אסור לטעות בכמה תהליכים חשובים, או לפטור את כל הנושא בקביעה סטנונית, שתכנים את כל המועמדים במישלחת אחת.

אין ספק, למשל, ששיבועת מועמדי מפ"ם כרשימה הריאלית מהווים שיפור עצום לעומת סיעת מפ"ם הישנה. אימרי רון, הסופר-נץ ואחד משלושת הקרנפים המובילים ביוני 1982 (שני האחרים הם הילל אשכנזי ורון כהן), נשלח אחר-כך לביתו, ומחליפו הפוליטי, אלישע שפירא, שובץ במקום ה-60, הבלתי-יריאלי.

כל המפ"מניקים שנבחרו היו מתנגדי המערך, ולבחירתם — וכמוה גם תכונתו של אשכנזי השרוניסטי" מול אליעזר רונן היונה לתפקיד שר — עוררו מורת-רוח רבה בנהגת מישלחת-העבודה. יו"ר המישלחה, שימ" עון פרס, אף הביע בגלוי את כעסו על ההרכב "השמאלני" של סיעת-מפ"ם החדשה.

אין לומר שלשיבועה יש עמדות זהות עם עמדות מחנה-השלום העיקרי, אבל יש שיפור, וההגינות מחייבת לציין זאת.

גם העובדה שחמישה מתוך ששת הח"כים, שהורחקו הפעם מהרשימה הריאלית (יחזקאל זכאי, תמר אשל, רענן נעים, מיכאל בר-יוזר, יהודה חשאי) הם ניצים קיצוניים, ורק "המודח" השישי, נפתלי בלומנטל, הוא יונה, היא חשובה.

אך אסור לשגות באשליות כלשהן לגבי ההרכב הסופי. רק מתי-מספר מהמועמדים יהיו מוכנים לתמוך באוהר פטיל ועיקבי בצעדים שביצעיהם אין כל סיכוי לשלום. הרוב המכריע עדיין רחוק מלהסכים למו"מ עם אש"ף, לנסיגה כוללת תמורת שלום-אמת, וכמעט כולם יתנגדו לפיתרון לבעיית ירושלים, שיאפשר ריבונות פלסטינית בעיר המזרחית.

בשנים האחרונות נהג העולם הזה לחלק את המועמדים ליונים, יונצים וניצים. הפעם מצאנו לנכון להוסיף קטגוריית-יבניים של "מתונים". ואלה הם:

יונים - מתונים - יונצים - ניצים

להלן רשימת המועמדים (בסוגריים — שיבועם כרשימה הכללית של המערך):

יונים

יוסי שריר (25); חיים רמון (35); אהרון הראל (41); עבד-אליאהב דאווישי (42); יוסי ביילין (54); וכן מועמדי מפ"ם ויקטור שטייטוב (6); אלעזר גרנות (10); יאיר צבן (19); אמירה סרטני (26); מוחמד ותד (33); חייקה גרוסמן (40); גדי יציב (46).

מתונים

אבא אבן (5); גד יעקובי (8); אורה נמיר (15); עוזי ברעם (17); נאוה ארד (24); מיכה חריש (28); שבח וייס (29); עדי אמוראי (31); דויד ליבאי (32); יצחק ארצי (ל"ע" — 39); יעקוב גיל (45); אברהם שוחט (ראש מועצת ערד — 47); אורי סבג (49); יחיאל לקט (50).

יונצים

שימעון פרס (1); יצחק נבון (2); יצחק ריבין (3); חיים כרילב (4); ישראל קיסר (7); מוטה גור (11); משה שחל (12); רפי אררי (13); אברהם כץ-עוז (20); מנחם הכהן (23); אפרים שלום (36); נחמן רו (37); רפי סוויסה (48).

ניצים

שושנה ארבל-אלמולוניו (9); שלמה הילל (14); אליהו שפיידר (16); אריק נחמקין (18); יעקוב צור (21); יצחק פריץ (22); ז'אק אמיר (27); אמנון לין (30); רב בר-מאיר (34); ערנה סולודר (38); שימחה דיניץ (43); אהרון נחמיאס (44); מיכאל בר-יוזר (51); יהודה חשאי (52); שאול בר-שימחון (53); מיכה גולדמן (55); ראש מועצת כפר-יתבאר — נץ קיצוני ביותר).

רק 50 המקומות הראשונים הם במידה כלשהי ריאליים, למרות שכאן ניתחנו את 55 הראשונים. עובדה מסקרנת נוספת: 14 מ-20 המועמדים הראשונים הם יונצים וניצים, ורק שלושה, אנשי מפ"ם ויקטור שטייטוב, אלעזר גרנות ויאיר צבן, הם יונים שעל גבול "המתנות".

יונים

להגדרה זו שייכים מועמדים לכנסת, המוכנים לשקול, בתנאים מסויימים, מו"מ עם אש"ף והחזרת הרוב המכריע של השטחים תמורת שלום-אמת. זה כולל, כמובן, גם את רמת-הגולן. היונים מכירים במרכיבות

יתמכו בחלק ניכר מהויתורים, כדי להשיג שלום-אמת.

מתונים

לקטגוריה זאת שייכים המועמדים הרוצים, אולי, בשלום, אבל המתנגדים לויתורים מפליגים, העומדים בכל תוקף על השארת כל ירושלים בריבונות-ישראל. המתונים אינם רוצים בהרפתקות נוסח-לבנון, אבל אינם מסוגלים לעמוד נגדם כבר בשלב הראשון. ייחודם בכך, שמחוץ לירידי שלים אינם מציינים שטח ספציפי, שעליו יעמדו בכל מחיר. חלקם מער נייג גם החזקות גוש-עציון וביקעת-הירדן, אבל לא בכל מחיר. על חלק ניכר מהמתונים אי-אפשר לסמוך כשעות-משבר. הם נוטים להצטרף לקונסנזוס, ואחרים מהם (דוגמה טיפוסית הוא אבא אבן) אף יסכימו "להסביר" את עמדות הממשלה (גם ממשלת הליכוד) בחו"ל.

יונצים

היונצים אינם מרכיבים בגלוי על ארץ-ישראל השלמה, אבל הם עומדים, באורח נחרץ, על סיפוח, או לפחות "נוכחות", בחלק ניכר מהשטחים הכבושים, ובכללם ירושלים המזרחית, רמת-הגולן, גוש-עציון וביקעת-הירדן. היונצים אינם נוהגים לנמק את תיאבונם לשטחים כטיעונים אידי-אולוגיים או מיסטיים, אלא בצורכי "הביטחון". הם מאופיינים בעמדה שהיא בהחלט בלתי-קבילה בעיני כל הערבים. חלקם לא גילה התלהבות מהרפתקת-לבנון, אבל רק מעטים ביקרו אותה בחריפות עוד בקיץ 1982.

ניצים

גם הם מרכיבים על פשרה טריטוריאלית, אך למעשה הם חותרים להשאר רוב-רובם של השטחים הכבושים בידי ישראל, ואלו ברעם לוותר באורח משמעותי, גם לא תמורת שלום-אמת. הנימוקים שלהם הם, לעיתים, פרגמטיים, אבל מבחינת המוטיבציה, היחס למחנה-השלום, ההומאניום, השקפת-העולם המרחיבת — הם זהים כמעט לליכוד. קיימת מוביליות מסויימת בין ההגדרות. רוב חברי סיעת מפ"ם, למשל, נעים בין יונים למתונים. כמה ח"כים מהעבודה, כמו שבח וייס, עוזי ברעם, אורה נמיר ויעקוב גיל — נמצאים על גבול היוניות. עם זאת, החלוקה היא די כרוזה ואמינה, מבר ססת על הרקורד של רוב המועמדים. רק הנציג החדש של תנועת-המושבים, אפרים שלום, הוא אלמוני לחלוטין. דוברי מישלחת העבודה, ואף חברי תנועת המושבים, אינם יודעים דבר על דיעותיו. הוא נבחר כאקט-מהאה, נגד רענן נעים. העולם הזה אימץ, אפוא, את ההנחה הכללית, הרווחת ברחוב הירקון 110, שהחבר שלום הוא יונץ.